

NA DELO ZA „NAŠ ROD“.

Enodušnost vsega učiteljstva je absoluten pogoj za uspešno realizacijo načrta. Kdor bi jo kalil, bi ogrožal vso akcijo. Deset vnetih agitatorjev ne more popraviti, kar en sam nasprotnik v naših vrstah lahko stvari škodi. Zato vse pomisleke na stran in vsi na delo.

Plemenito tekmovalstvo se naj prične pri zbiranju naročnikov med posameznimi šolami in okraji, med podeželskim in mestnim učiteljstvom, med tovariši in tovarišicami v Slovenskih goricah in Savinjski dolini, na Gorenjskem in Dolenjskem, ob Dravi in Savi, na jugu in severu v naših obmejnih krajih.

Računamo v prvi vrsti na ono učiteljsko, ki je pokazalo pri agitaciji za Mladinsko Matico tako izredno vneto in nabralo impozantno število 20.000 naročnikov. To število imamo pred očmi, ko delamo svojo kalkulacijo. S tem številom naročnikov računamo kot z minimalnim, nadejamo pa se trdno, da ga kmalu prekosimo. Živo se zavedamo, da je pri agitaciji za Mladinsko Matico še vedno več kot polovica učiteljstva ostala bolj ali manj pasivna. Primerjajte posamezne šole in okraje. Kakšne razlike — tudi tam, kjer so gospodarske razmere slične. Ali se varamo v svojem optimizmu, ako računamo, da se bodo tudi ti, doslej pasivni tovariši in tovarišice zdramili in se zavzeli za naša knjižna podjetja? Ali res ni mogoče, da bi dosegli 30 in več tisoč naročnikov? Od koga je to odvisno? Edino od odločne volje učiteljstva. Naj bi se sleherni od nas zavedal, da z višino naklade raste možnost spopolnitve lista, da pomenja vsak nov tisoč naročnikov nov plus za razvoj lista. Vse drugače lahko list opremimo pri 30 tisoč kot pri 20 tisoč naročnikov.

Z združenimi močmi za skupnim ciljem.

Povdarjamo: vse, prav vse je odvisno od skupne, enotne volje in pripravljenosti vsega učiteljstva, zavzeti se za stvar. Proč s skepsol! Kar nihče ne premore na tem polju, premoremo mi, ako se solidarno in z navdušenjem lotimo stvari. Vse premalo se še zavedamo, kaj vse lahko ustvari enotna volja združenega učiteljstva. Vse večjim nalogam bi bili kos, kot je tu stavljena, ako imamo pred sabo jasen, skupen, velik cilj. Najškrornjemu delavcu med nami se podestorijo sile v zavesti, da vrši na svojem mestu svojo določeno, važno, konkretno nalogo in ga ogreva skupno navdušenje za stvar.

— Prvi skupen nastop učiteljskega društva UJU in hrvatskega učiteljskega društva. V Koprivnici na Hrvaškem se je vršil 7. novembra t. l. 37. občni zbor »Hrvatskega učiteljskega društva za mesto Koprivnico«, ki je član Saveza hrvatskih učiteljskih društev. Isti dan se je vršil tudi občni zbor »Jugoslovenskega učiteljskega društva Bratstvo za mesto in srez Koprivnico«. Po končanih občnih zborih se je vršilo skupno zborovanje obeh društev, kjer je predaval član HUD Martin Imbrečič o preizkušnji inteligence otrok v osnovni šoli, a predsednik društva UJU je predaval o bolniškem zavarovanju celokupnega učiteljstva Jugoslavije. Iz skupnega zborovanja je bila poslana Nj. Vel. naslednja brzojavka: »Članstvo Hrvatskega učiteljskega društva za Koprivnico in okolico zbrano na 37. občnem zboru in članstvo Jugoslovenskega učiteljskega društva Bratstvo na svojem skupnem sestanku izraža globoko in neomajno zvestobo in vdanost in kliče: Živijo Aleksander I. kralj Jugoslavije in ves kraljevski, vladarski dvor! Predsednik Hrvatskega učiteljskega društva Lovro Dolenc, predsednik Jugoslovenskega učiteljskega društva Gjuro Perić. — Članstvo je sprejelo brzojavko z navdušenimi vzkliki Nj. Vel. kralju in članom kraljevskega doma. — Brzojavni po-

Nastavljeni in gojenci so mu ob odhodu pripravili priručno, a na njegovo izrečno željo zelo skromno priručno slovo. Se mi je slika tega slovesa pred očmi: Resen mož z dobrohotnim obličjem stoji sredi svojih gojencev, zdi se mi, da še done njegove besede po dvorani. Kakor da bi slutil bližnjo smrt, je govoril gojencem nasvete za življenje, mislim si, da je bila to oporoka dečkom.

Toda usoda ni hotela, da bi užival za služeni pokoj. Tragika njegove smrti tiči v tem, da si je prvi dan pokoja, t. j. 1. novembra nakopal zavratno bolezen, ki ga je spravila v prezgodnji grob. Šel je na pokopališče na grobove svojih dragih, a se je ob slabem vremenu prehladil. Dobil je pljučnico, nastale so komplikacije radi njegove stare bolezni in moral je podležiti. Njegova ljubljena soproga mu je skrbno stregla noči in dneve, a vsa ta njena brezmejna požrtvovalna nega, kakor tudi vsa prizadevanja zdravnikar specialista niso mogla preprečiti katastrofe. Odšel je k večnemu počitku k Njemu, ki ga je vse življenje tako častil in usmerjal vse svoje delo k Njemu.

Njegov pogreb je pokazal, kako so ga vsi cenili in spoštovali. Najodličnejši zastopniki duhovščine, društev, bivšega oblastnega odbora ter velikega župana, tovariši in znanci so se v impozantnem številu zbrali okrog njegove krste, da še enkrat vzamejo slovo od pokojnika. Pevec »Ljubljane«, »Glasbene Matice« ter tovariši pevci so mu zapeli dve ganljivi žalostinki. Po blagoslovitvi krste mu je govoril v slovo sedanji upravitelj vzgajališča tov. Albin Stritar ob odprtem grobu se je poslovil od njega tov. Ivan Strukelj, šolski nadzornik.

Ob prebridki izgubi žalujejo v globoki tuji ljubljana soproga ter otroci, ki jim je rajni zasigural trdno bodočnost, nastavljeni in gojenci vzgajališča ter vsi njegovi številni znanci in prijatelji. Ohranimo tihega, skromnega, a delavnega vzgojitelja v trajnem spominu!

A. S.

zdravi so bili poslani tudi predsedniku vlade gen. Živkoviću in prosvetnemu ministru Maksimoviću. Tudi te brzojavke je članstvo navdušeno pozdravljalo. — Prvi po ustanovitvi UJU je priredilo skupno zborovanje hrvatsko učiteljsko društvo in društvo UJU. Pozdravljamo ta prvi skupen nastop, ki naj bi postal temeljni kamen pravega stanovskega edinstva vsega jugoslovenskega učiteljstva.

— Zakon o srbski pravoslavni cerkvi in šolstvo. Zakon o srbski pravoslavni cerkvi ima sledeča določila glede šolstva: V vseh državnih in zasebnih šolah se predava verski pouk v soglasju s pristojnimi cerkvenimi oblastmi ter po odredbah zakonov o teh šolah. Učne načrte in programe za predavanje veronauka predpisuje pristojni minister, oziroma se pri tem na potrebe verske vzgoje po predlogih sv. arhijerejskega saborja. Za šolske knjige veronauka veljajo predpisi zakona o učbenikih. Vse šolske knjige potrjuje sv. arhijerejski sinod glede njihove verske vsebine. V državnih ljudskih šolah smejo predavati veronauk kvalificirani župniki ali posebni veroučitelji po predpisih zakona o ljudskih šolah. Sv. arhijerejski sinod bo skrbel, da so predavanja na pravoslavnih bogoslovskih fakultetah državnih vseučilišč v skladu z nauki pravoslavne vere. Kadar se pojavijo nesoglasja, sme ukreniti pri ministrstvu prosvete, da se ta nesoglasja odpravijo.

— Popotnik 3.—4. štev. (dvojna številka) izide začetkom decembra in to radi tehničnih ovir. Radi bi namreč priobčili tudi nekaj slik, vendar so klišeji zaostali. Zato bo pa decemberska številka čim pestrejša. Z novim letom bo »Popotnik« izhajal redno vsak mesec. Prosim, da čitatelji in sodrušniki naš sklep upoštevajo. — Uredništvo.

— Tovarišice, ki imate dekliske krožke naslovite svoja poročila na naslov: Pov. UJU — odsek za gospodinjstvo-nadaljevalno šolstvo (dekliske krožki), v roke tov. A. Celnarjeve.

— Tov. Štefanciosi v Donački gori je umrl 8. t. m. sin edinec Dušan. Iskreno sožalje!

— Odbor voditelj v učiteljskem kmetskopolu nadaljevalnih šol za bivšo mariborsko oblast je imel sejo v Mariboru dne 9. t. m. Iz seje se poroča: Število kmetskopolu nadaljevalnih šol se je v oblasti pomnožilo na 43. Voditelji in učitelji šol se vabijo, da pričnejo krepko s smotrenim delom in jih naj ne moti uklinjenje oblastne samouprave. Vodstvo šolstva je od 15. novembra v Ljubljani. Vse prošnje za nabavo učnih pripomočkov so ugodno rešene. Pričakovati je, da se izdajo pomožne knjige in referat tov. Gosaka.

— Učiteljsko društvo »Jedinstvo« za grad Zagreb in okolico. Dana 16. novembra 1929. odraja ovo društvo svojo redovnu glavnu skupstino u Zagrebu u 15% sati, u dvorani kaptolske osnovne škole, s ovim dnevnim redom: 1. Otvorenje skupštine. Trideset pet godina književnoga i školskoga rada Bogumila Toni. 2. Uspomeni pok. Mihajla M. Stanojevića, prvoga počasnoga člana ovoga društva. Govori prof. Josip Škavić, predsjednik Povjereništva UJU Zagreb. 3. Početno čitanje. Predaje Ante De Franceschi, nastavnik učiteljske škole. 4. Zmaj Jovan Jovanović kao dječji pjesnik. O dvadesetpetogodišnjoj njegove smrti — predaje Lujo Krajačić, školski nadzornik. 5. Izvještaji: o radu upravnoga odbora, blagajnički i nadzornoga odbora, za minulu društvenu god. 1928./29.; proračun za 1929./30. god. (Na izvještaje samo rasprava, jer su štampani izvještaji podijeljeni članovima). 6. O novom školskom zakonodavstvu. 7. Predlozi i eventualija. Za dan skupštine, ukoliko imade ko dužnost, odobren je svima učesnicima dopust: riješenjem Prosvj. odjeljenja vel. župana za nastavnica lica na školama i u prosvjetnoj službi, a riješenjem Odjeljenja Ministarstva trgovine i industrije za tamo nadležne zavode. Na skupštini mogu učestvovati i nečlanovi. Za vrijeme skupštine primače članarinu blagajnik Matko Zlatić. — U Zagrebu, 21. oktobra 1929. — Za upravni odbor: Ivan Vereš, predsjednik. Viktor Klepac, tajnik.

— Žige morajo zamenjati na šoli upraviteljstva in krajni šolski odbori. Učiteljskega gospodarska poslovalnica opozarja, da se starih žigov ne more popravljati, zato so le nepotrebni stroški, ako se pošljejo. Pritisnite na kopije naročilnega lista Učiteljskega gospodarske poslovalnice žig in pošljite UGP v Mariboru, katera vam oskrbi nove žige.

— Belokranjsko učiteljsko društvo. Na prvi seji odbora belokranjskega učiteljskega društva dne 13. oktobra 1929 v Metliki so se izvršile sledeče izpremembe. Blagajniško mesto je zaradi težkoč v poslovanju s pošto hranilnico prevzela tov. Korenova iz Drašič. Stanje blagajne je obupno, vsled česar apelira odbor še enkrat na vse upravitelje, da pobirajo na svojih šolah vsa članarina. Položnice bodo v kratkem dostavljene. Članarina znaša 16 Din mesečno. Plaćajte redno in za 1 mesec naprej! Blagajnik je obremenil vsakega člana s 7 Din za Gospodarsko poslovalnico. Odpošljite podpisane pristopnice z njo! Poslužujte se vsi te naše ustanove! Agitirajte za Mladinsko Matico in novi mladinski list. Prihodnje zborovanje je 8. decembra 1929. v Črnomlju. Priglasite referate ali praktične nastope! Glede krožkov počakamo smernice Pedagoške centrale v Mariboru. Kdor ne dobiava redno listov, ali ima kako željo ali pritožbo, naj to javi društvenemu odboru. — Dolenc, t. č. tajnik.

Na debelo.

Na drobno.

FR. M. ROZMAN

Modna trgovina in strojno pletenje. Priporoča svojo bogato zalogo pletenin. Okusni vzorci. Zmerne cene. LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 7.

— Uprava in uredništvo »Našega roda«. Zadnje obvestilo o sklepu ožjega sosveta glede mladinskega lista je bilo v toliko ne popolno, ker ni registrirala začasnega imenovanja tov. Ribičiča kot urednika. Njegova funkcija je samostojna. Upravni odbor mu stoji ob strani samo z nasveti. Inače pa je temu poverjeno vodstvo uprave in propagande. V upravnem odboru so poleg poverjenika Skulja tov.: Vilko Mazi, Rud. Mencin in Jul. Slapšak.

— Da ovekovečimo spomin pok. tovariša Vrečka na spominski plošči vzornih tovarišev in tovarišic v bodočem Učit. domu v Mariboru, se je odzval pozivu v »Učit. Tov.« tov. Ivan Zotter, šolski upravitelj v pok. na Gomilskem. Z željo, da bi se oglasilo vsaj še par tovarišev in tovarišic, ki so osebno poznali vrlega pokojnika, želimo tov. Zatterju mnogo uspeha.

— Nove žige naročajo mnogi potom UGP ter z naročilom vpošiljajo stare žige. Starih žigov ni mogoče popravljati — posebno pri okroglih je to izključeno. Zato zadostuje, da pritisnete stari žig na obe kopiji ter pošljete kopiji UGP v Mariboru. Toliko v obvestilo, da ne bo nepotrebnih stroškov.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. — Naročila točno po povzetju.

Stanovska organizacija UJU Iz poverjenišтва UJU.

— pov. Pevski zbor učiteljstva UJU — poverjeništvu Ljubljana je sklenil prirediti v marcu 1930. turnejo po čehoslovaški republiki. Zadevno informativno vlogo je poslalo poverjeništvu izvršnemu odboru, ki jo bo predložil prosvetnemu in zunanjemu ministru.

— pov. Učiteljstvo, ki poučuje na ekskurzijskih šolah na oddelkih za oddaljene, dalje srbohrvaščino na več šolah ne prejema pravočasno nagrad. Na izvršni odbor smo odposlali vlogo s prošnjo, da posreduje pri prosvetnem ministru za otvoritev kredita in redno izplačevanje nagrad. V bodoče naj se take nagrade nakažejo takoj, ko predložijo učitelji predpisane prijave. Isto velja za potnine okrajnim šolskim nadzornikom.

— pov. »Zvonček«. Na razna vprašanja glede našega stališča napram mladinskemu listu »Zvonček« pojasnjemo kratko, da je list, ki izhaja danes pod tem imenom, pri vatno podjetje, s katerim nima organizacija nobene zveze.

Kakor nobenega drugega od izhajajočih mladinskih listov, tudi tega lista ne smatramo kot konkurenčno podjetje lastnemu mladinskemu listu. Naš list bo izvrševal svoje vrstno nalogo, ki jo bodo lahko drugi listi v tej ali oni smeri dopolnjevali.

Zaradi razčiščenja pravne strani zadeve pa smo primorani na razne interpelacije ugoviti, da nismo nikomur dali dovoljenja za izdajanje nadaljnjega letnika »Zvončka«, ki je bil last UJU in je bil uklinjen s sklepom delegacijske skupščine, in tudi ne pristanka na izdajanje lista z istim imenom.

Poverjeništvu UJU — Ljubljana.

Iz društev:

Poročila:

+ Popravek: V »Učit. Tov.« od 31. oktobra 1929, št. 12. je bilo pomotoma izpuščeno v društvenem poročilu za Ljubljano-okolico vzhodni del, da je isto poročilo o občnem zboru sresk. učit. dr. Ljubljana-okolica, vzh. del. — ki se je vršil v soboto dne 12. oktobra 1929 itd.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ je imelo svoj redni občni zbor dne 12. oktobra 1929 v Vel. Laščah.

Statistika: V vsem okraju je 156 učnih moči. Organiziranih je 93. Od teh je bilo navzočih 49, t. j. 52,68%.

Situacijsko poročilo: Predsednik tovariš Lulik otvori občni zbor, pozdravi navzoče, zlasti nove člane in preide na dnevni red.

V svojem nadaljnjem govoru graja malo dušje članstva do društva in organizacije. Skozi vse odbore se je vlekl kot rdeča nit stremljenje odbora za ureditev rednega plačevanja članarine, izterjanje starih dolgov in končna ureditev blagajne. Ker se čuti v društvu pomanjkanje malega poslovnika, predlaga, naj bodo odbor izdelal, današnji občni zbor pa naj sprejme sklepe, ki bi se pozneje sprejeli v ta poslovnik, in sicer:

1. Dolžnost članstva za obisk zborovanj. 2. Ureditev rednega plačevanja članarine. 3. Določiti naj se, oziroma potrdi višino dnevnice za seje širjega sosveta in delegatov.

Tajniško poročilo: Izobraževalno delo društva se je skušalo koncentrirati v samoozobraževalnih krožkih, ki se pa pri nas niso hoteli uveljaviti. Krožkovi sestanki so bili 3. Obravnavalo se je moderno in kmetsko nadaljevalno šolstvo. Odborovih sej je bilo 8, zborovanj 4. Zborovanja so bila razmeroma povoljno obiskana. Na dnevnem redu so bila sledeča predavanja: Tov. Kobal — O našem šolstvu z ozirom na gospodarske razmere našega naroda. Tov. Höglar — Osnovno šolstvo v Nemčiji. Tov. Kmet — Poučna ekskurzija na Dunaj. Tov. Pahor — Umetnost in nje pomen za vzgojo. — Društvo je štelu ob njem občnem zboru 72 članov, med letom naraslo na 93 članov.

Blagajniško poročilo: Blagajniško poročilo priča o dobrem stanju društvenih financ. Sprejet je blagajničin predlog, da ostane tudi za prihodnje šolsko leto dosedanja članarina letnih 180 Din, da ne zabrede društvo v dolgove.

Tov. pregledovalki računov sta pregledali račune in našli vse v najlepšem redu.

Tov. Ločniškar predlaga celokupnemu odboru iskren absolutorij. Sprejeto.

Volitve: Volitve novega odbora se je vršila po listkih. Konstituiral se je sledeči odbor: Predsednik A. Lulik; podpredsednik H. Kmet; tajnika A. Čokova; blagajničarka N. Krunova; odborniki: F. Ločniškar, V. Koutny, F. Peček. Namestniki: P. Kosova, P. Stolfova, A. Peterlinova. Pregledov. računov: M. Kreinjerjeva, T. Bellingerjeva.

Poročilo o skupščinah in sejah širjega sosveta je podal tov. predsednik. — Tov. Peterlinova je poročala o Samopomoči.

Sklepi: 1. Članarina se plačuje 3 mesece naprej. 2. Kdor 3krat zaporedoma brez tehtnega vzroka izostane od zborovanja, se izključi.

Osebnne zadeve.

— i S kraljevim ukazom so upokojene učiteljice: Lukman Marija, Ljubljana; Bezejak-Bajer v Litiji; Lokar-Kunej Angela v St. Juriju pod Kumom; Sone-Drnovšek Franja v Jarenini; Kernik Alojzija v Radomljah; Mihelčič-Kovačič Matilda v Ljutomeru; Abulnar Marija v Ljubljani; Kopriveč-Sumenjak Marija v Ščavnici in Savič-Wach Marija v Mariboru.

— i V učiteljsko službo so sprejeti: Jazbec Ludvik v Strojini, okraj Dravograd, Kržišnik Gustav v Černeči vasi, okraj Krško, Martinšek Marija v Strekljencu, okraj Črnomelj, Izlaker Rastislava v Bogojni, okraj Dol. Lendava.

— Usposobljenostni izpiti učiteljstva. Pri usposobljenostnih izpiti, ki so se vršili na moškem učiteljskem v Ljubljani v času od 4. do 12. t. m., so bili usposobljeni: Berce Vladimir, Černelc Božidar, Dodič Ivan, Grabčšek Karel, Grum Ivan, Korbar Vladimir, Košmerl Vinko, Pergar Viktor, Prešern Adolf, Rataj Oskar, Rojc Arnelj, Škafar Ivan, Švigelj Viktor, Tratar Josip, Završnik Albin, Zupančič Josip, Ambrožič Angela, Avsec Nada, Benedik Stana, Bernik Irma, Bevka Ivana, Bezeljak Marija, Božič Antonija, Breclj Vera, Čindrič Terezija, Čadež Marija, Demonte Margareta, Engelman Vladimir, Gabrejna Ivana, Gostinčar Danica, Hauptmann Zora, Hayne Adela, Hladnik Julija, Ibrsil Natalija, Inglič Marija, Jerše Danijela, Jezeršek Vera, Jurca Marija, Kastelic Matilda, Kerševan Ida, Kravcar Jedert, Kristof Vera, Kunčič Antonija, Lavrin Katarina, s. Lesjak Franciška, Leskovec Friderika, Marko Boža, Modic Olga, Nartnak Marija, Pavlovčič Neža, Perčič Angela, Pettauer Ana, Prešern Stefanija, s. Rihar Alojzija, Rus Stana, s. Schinko Marija, Skulj Vladimira, Slapšak Stanislava, Strehovec Pavlina, Šuman Elizabeta, Šumi Gabrijela, Sušteršič Franja, Tavželj Avreljia, Terček Angela, Urbančič Justina, Vrdir Ana, s. Zargi Elvira, Žitnik Franja in Zlebnik Josipina. — Trije kandidati in dve kandidatini so bili reprobirani.

Obleke kemično čisti, barva, plišira in lika tovarna JOS. REICH.

Nove knjige.

— k Nove muzikalije. Ravnokar sta izšla dva zvezka ljudskih pesmi, ki jih je za koncert priredil kapelnik dr. Jos. Čerin. Zvezek »Miljenci« obsega 15 pesmi, »Iz vrela ljubavi« pa 17. Prvi stane 32 Din, drugi 40 Din. Naprodaj v Učiteljski knjigarni.

Listnica uredniškega odbora.

Seja 12. novembra 1929: Odklonjeni so bili zaradi prostora, oziroma ker nimajo tesnejšega stika s strokovnim listom dopisi: »Umna kuncereja«, »Velesejm 1930.«; nadalje, ker niso za objavo v predloženi obliki: »Nekaj o pravicah in dolžnostih šolskih upraviteljev«, »Izjava« tov. T. S. Zadnji dopis pride pred ožji in širji sosvet — glej dalje zapisnik teh sej. — Ali odpade ura, če veroučitelj iz kakršnegakoli vzroka ne pride k pouku, pride v sejo šol. upr. odseka. — »Kmetijsko-nadaljevalne šole«, dopis je odložen zaradi posebne akcije poverjeništv.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki se izdajo v posredovalni in socialne namene običajno, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Naročniki »Fromovih stavnic« dobe za kompletiranje črk stavnic par abecede (ce) lotna velika in mala z ločili) na kartonu za 1'25 Din. Poslužite se ugodne prilike in naročite takoj po UGP!